

Пам'ятка споживачу

Як захистити свої права споживачам товарів, робіт, послуг

Досить часто мешканці нашої держави зіштовхуються з такою поширеною проблемою, як придбання неякісного товару або послуги.

Як чинити в цьому випадку, які документи потрібні для того, щоб довести продавцеві власну правоту і змусити його повернути даремно витрачені гроші?

Найпростіший вихід – звернутися в магазин або ж до тієї фірми, яка надавала послугу, і спробувати домовитися мирним шляхом. Але, на жаль, це можливо лише в тому випадку, якщо для продавця (виконавця послуг) дійсно важлива його репутація і він не хоче ризикувати нею через конфліктну ситуацію з споживачем.

У більшості ж випадків, на жаль, оптимальним виходом для покупця стає претензія до якості товару, складена у письмовому вигляді та пред'явлена суб'єкту господарювання, постачальнику послуги чи товару в якості офіційного документа.

Це проміжна стадія між мирними переговорами і зверненням до Інспекції з питань захисту прав споживачів у Рівненській області та суду, яка покликана допомогти сторонам врегулювати взаємні претензії в досудовому порядку.

Складена грамотно і відповідно з деякими правилами претензія з якості товару допоможе покупцеві не тільки вирішити всі існуючі спірні моменти, але й виграти суд у разі потреби.

Претензія складається у вільній формі, але краще дотримуватися певної послідовності викладу, зробивши письмову претензію максимально схожою на офіційний документ. Якщо ви не фахівець у веденні ділового листування та не сильні в юридичних термінах і формулюваннях, варто використати зразки додані до цієї статті.

Ось кілька головних пунктів, які обов'язково повинні в ній бути присутніми.

По-перше: вказівка повного найменування організації, з якою виник конфлікт, а також даних пред'явника претензії. Зазвичай ця інформація пишеться в правому верхньому куті, як на стандартних заявах.

Крім того, детальний і чіткий опис виниклої проблеми із зазначенням дати придбання товару, чека, найменування придбаного товару, ціни. Дата первинного звернення в магазин або фірму і результат, отриманий в ході спроби залагодити конфлікт усно. Посилання на Закон України «Про захист прав споживачів», з вказівкою можливих наслідків для продавця (виконавця послуг).

Також претензія може містити згадку про те, що у разі несвоєчасного вирішення конфлікту або відмови продавця (виконавця послуг) врегулювати спірні моменти, ви підготуєте позовну заяву до суду.

Коли документ складено, роздрукуйте його як мінімум у двох примірниках. Це необхідно для того, щоб продавець (виконавець послуг) під час прийняття у вас претензії поставив на вашому екземплярі підпис і дату, що надалі буде свідчити про те, що він був обізнаний про виникнення конфліктної ситуації.

Якщо ж ваша претензія залишилася без уваги, або інша сторона з якої-небудь причини не хоче приймати її у вас, відправте документ поштою або вручіть претензію при свідках. Будьте гранично уважні при виборі форми відправлення. Оптимальним варіантом стане лист з оголошеною цінністю та описом вкладення. У цьому випадку ви завжди з легкістю зможете довести, що вами була відправлена саме претензія з якості товару, а не який-небудь інший документ, що зробити у випадку відправлення рекомендованого або простого листа неможливо.

Суб'єкт господарювання (продавець) повинен видати обов'язково покупцю розрахунковий документ, який засвідчує факт придбання товару, із зазначенням найменування суб'єкта господарювання (продавця взуття), його місце знаходження, найменування товару, вартість, дата продажу, а також документ, у якому зазначено гарантійний строк (гарантійні зобов'язання).

Дії споживача у випадку, якщо у товарі (послuzі) протягом гарантійного терміну виявився недолік або істотний недолік.

Поняття «*недолік*» та «*істотний недолік*» визначено ст.1 Закону України «Про захист прав споживачів»:

недолік - будь-яка невідповідність продукції вимогам нормативно-правових актів і нормативних документів, умовам договорів або вимогам, що пред'являються до неї, а також інформації про продукцію, наданій виробником (виконавцем, продавцем);

істотний недолік - недолік, який робить неможливим чи недопустимим використання товару відповідно до його цільового призначення, виник з вини виробника (продавця, виконавця), після його усунення проявляється знову з незалежних від споживача причин і при цьому наділений хоча б однією з нижченаведених ознак:

- а) він взагалі не може бути усунутий;
- б) його усунення потребує понад чотирнадцять календарних днів;
- в) він робить товар суттєво іншим, ніж передбачено договором.

Згідно із ст. 8 Закону України «Про захист прав споживачів» споживач, у разі виявлення протягом встановленого гарантійного строку недоліків споживач, в порядку та у строки, що встановлені законодавством, має право вимагати:

- пропорційного зменшення ціни;
- безоплатного усунення недоліків товару в розумний строк;
- відшкодування витрат на усунення недоліків товару.

У разі виявлення протягом встановленого гарантійного строку істотних недоліків, які виникли з вини виробника (продавця, виконавця), або фальсифікації товару, підтверджених висновком

експертизи, споживач має право за своїм вибором вимагати від продавця або виробника:

- розірвання договору та повернення сплаченої за товар грошової суми;
- вимагати заміни товару на такий же товар або на аналогічний з числа наявного у продавця (виробника) товару.

Продавець, виробник (підприємство, що задовольняє вимоги споживача, зобов'язані прийняти товар неналежної якості в споживача, видати йому документ, що підтверджує одержання товару, і задовольнити його вимогу.

Вимоги споживача, передбачені цією статтею, **не підлягають задоволенню**, якщо продавець, виробник (підприємство, що задовольняє вимоги споживача) доведуть, що недоліки товару виникли внаслідок порушення споживачем правил користування товаром або його зберігання.

У разі коли **під час гарантійного строку** необхідно визначити причини втрати якості продукції, продавець (виконавець, виробник) зобов'язаний у триденний строк з дня одержання від споживача письмової згоди організувати проведення експертизи продукції.

Експертиза проводиться за рахунок продавця (виконавця, виробника). Але, якщо у висновках експертизи буде доведено, що недоліки виникли після передачі продукції споживачеві внаслідок порушення ним встановлених правил використання чи зберігання або дій третіх осіб, вимоги споживача не підлягають задоволенню, а споживач зобов'язаний відшкодувати продавцю (виконавцю, підприємству, яке виконує його функції) витрати на проведення експертизи.

Споживач має право брати участь у перевірці якості товару особисто або через свого представника. **Споживач, продавець (виконавець, виробник) мають право на оскарження висновків експертизи у судовому порядку.**

Якщо продавець товару (надавач послуги) відмовляється задовольнити ваші законні вимоги, як споживача, порушуючи закон, рекомендуємо вам звертатися у **Головне управління Держпродспоживслужби в Полтавській області (36000, м.Полтава, вул.Воскресенський узвіз, 7)**